

Anvisningar för poängberäkning av WHODAS 2.0

Det finns två olika sätt att beräkna totalpoäng för den korta och långa versionen av WHODAS 2.0: enkel beräkning och komplex beräkning.

För närvarande (2016-2017) pågår en stor svensk multicenterstudie för validering och normering av den svenska versionen av WHODAS 2.0. Tills denna är genomförd rekommenderas enkel och domänbaserad poängberäkning.

Personer som varken har arbete (betalt, obetalt egen företagare) eller studier instrueras att inte besvara de fyra frågorna i D5.5-D5.8. Med mallen för 32-frågeversion kan ändå domänpoäng beräknas för ett formulär med 32 besvarade frågor.

Enkel poängberäkning

I den enkla poängberäkningen summeras poängen för alla frågor – ”ingen svårighet” (0), ”liten svårighet” (1), ”måttlig svårighet” (2), ”stor svårighet” (3) och ”extrem svårighet eller kan inte” (4). Notera att i intervjuversionen så går skalpoängen mellan 1-5 och för enkel poängberäkning som syftar till att beskriva funktion mellan 0-100 % måste skalpoängen omvandlas till 0-4.

Metoden kallas enkel eftersom poängen från varje fråga helt enkelt summeras och det sker ingen viktning av enskilda frågor. Denna metod är praktisk att använda och kan vara att föredra i hektiska kliniska miljöer. Den enkla poängberäkningen är specifik för den enskilda undersökningen och kan inte jämföras mellan populationer. De psykometriska egenskaperna av WHODAS 2.0 gör att en enkel summering av poängen för varje fråga i samtliga domäner utgör tillräcklig statistik för att beskriva graden av funktionsbegränsningar.

Komplex poängberäkning

Den mer komplexa poängberäkningsmetoden bygger på item-responsteori (IRT). Den tar hänsyn till olika nivåer av svårigheter för varje fråga i WHODAS 2.0. Med den komplexa metoden kan man göra jämförande analyser mellan olika populationer och del-populationer. Beräkningen utförs med hjälp av datorprogram. Beskrivning av tillvägagångssätt samt en SPSS-syntax finns i kapitel 8 i manualen för WHODAS 2.0. Den komplexa beräkningen och populationsnormerna är baserade på två stora internationella undersökningar.

Domänspecifika poäng i WHODAS 2.0

WHODAS 2.0 ger domänspecifika poäng för sex olika funktionsdomäner – kognition, förflyttning, personlig vård, relationer, dagliga aktiviteter (i hemmet och på arbetet) och delaktighet. Användare som vill få fram domänpoäng ska använda den långa versionen av WHODAS 2.0. Domänpoängen kan användas för att jämföra individer eller grupper med varandra eller mot populationsstandarder och över tid (exempelvis före och efter intervention). Alla domänbaserade poäng beräknas antingen med den enkla poängberäkningsmetoden eller IRT-baserad metod (komplex poängberäkning).